Софийски университет „Св. Климент Охридски”

Факултет по математика и информатика

Проект по дисциплината

“Размити множества и приложения”

Проект на:
Мария Пламенова Паскова фн. 25311

1. Увод

Преди да се изучава каквото и да е по програмиране, се използват блок схеми. Те са в основата на много от операторите и алгоритмите в математиката и съответно в програмирането. В блок схемите има няколко вида фигури - условие и различни случаи в зависимост от условието. Най-простият оператор, който описва тези блок схеми е операторът - if - then - else. Чрез него се дефинират и правила. Пример:
“Ако температурата е 0 градуса водата замръзва.”
“Ако температурата е 20 градуса, водата е в течно състояние.”

Тези правила могат да бъдат приложени и в теорията на размитите множества. Ако величините, които участват в тези правила са размити числа свеждаме задачата до задача за размити множества. Пример за такава задача може да бъде:

“Ако времето е много хубаво, ще спортувам малко”
“Ако времето е хубаво, ще спортувам много ”
“Ако времето е хладно ще спортувам евентуално”
“Ако времето е лошо няма да спортувам”

В този пример величините са размити стойности като хубаво, хладно и т.н. За такъв тип данни е много подходящо да се използват размити множества.
Целта на тези правила е при дадени нови данни, системата да вземе решение за неизвестната променлива.

2. Теоретична постановка и използван алгоритъм

Задачата, която съм разгледала е реализация на система базирана на размити правила и вземане на решения на база тези правила.
Правилата се дефинират по следния начин :

If A1, B1, then C1
If A2, B2, then C2
If A3, B3, then C3
If A4, B4, then C4
If A5, B5, then C5

...
If A, B, then C - където C е неизвестно и целта на алготъма е да го изчисли на база предишните правила.

Първата задача, която си поставих за решаване с този алгоритъм е движение на моторно средство, което да спира пред препятствия и да не се блъска с тях.
Има възможност да се сложи сензор на превозното средство. Първоначалната концепция беше правилата да изглеждат по следния начин:

“ Ако разстоянието в ляво е малко, разстоянието в дясно е малко, скоростта е ниска.”

В тези правила променливите са следните:

- растояние в ляво
- разстояние в дясно
- скорост

Друг вариант е да се гледа от пред, в ляво и в дясно - така променливите стават четири.
При реализирането на тази задача превозното средство ще спре пред дадено предпятствие и няма да направи нищо друго. В този момент се замислих, че ако успява да избяга от препятствията ще бъде по-добро и реално. По този начин се промениха и първоначалните условия. Променливите са:

- разстояние
- скорост

Правилата стават по-прости, но работят много по-добре и независимо от посоката.
Разстоянието е дадената величина, а скоростта е величината, която трябва да бъде извод от системата. Правилата са от тип:
“Ако разстоянието е много малко, скоростта е отрицателна”
“Ако разстоянието е малко, скоростта е ниска (отрицателна и положетелна)”
“Ако разстоянието е средно, скоростта е средна”
“Ако разстоянието е голямо, скоростта е висока”
Тези правила са обвити в размити числа и чрез тях е реализиран алгоритъмът за вземане на решение.

Конкретното превозно средство, за което беше реализиран алгоритъма има две вериги, които го задвижват. За двете вериги са използвани два сензора, които измерват разстоянието в две посоки:

- напред - ляво
- напред - дясно

Двата сензора са свързани независимо един от друг към алгоритъма, който измерва в противоположна посока разстоянието до предмет.
Левият сензор контролира дясната верига и десният сензор - лявата верига.
Всеки сензор определя разстояние, което изпраща на алгоритъма и то пресмята с каква скорост трябва да се движи съответната верига. По този начин един и същи алгоритъм се използва два пъти за двете вериги. Чрез тази реализация на задачата може да се реализира движение в много посоки при добавяне на още сензори.

Предварителна подготовка: Анализиране на променливите и дефиниране на размити стойности.

Стъпки на алгоритъма:

- Фъзификация
- Прилагане на правилата - пресмятане на степен на принадлежност
- Дефъзификация

2.1. Фъзификация

След определяне на правилата и променливите беше нужно да се определят самите размити стойности на променливите.

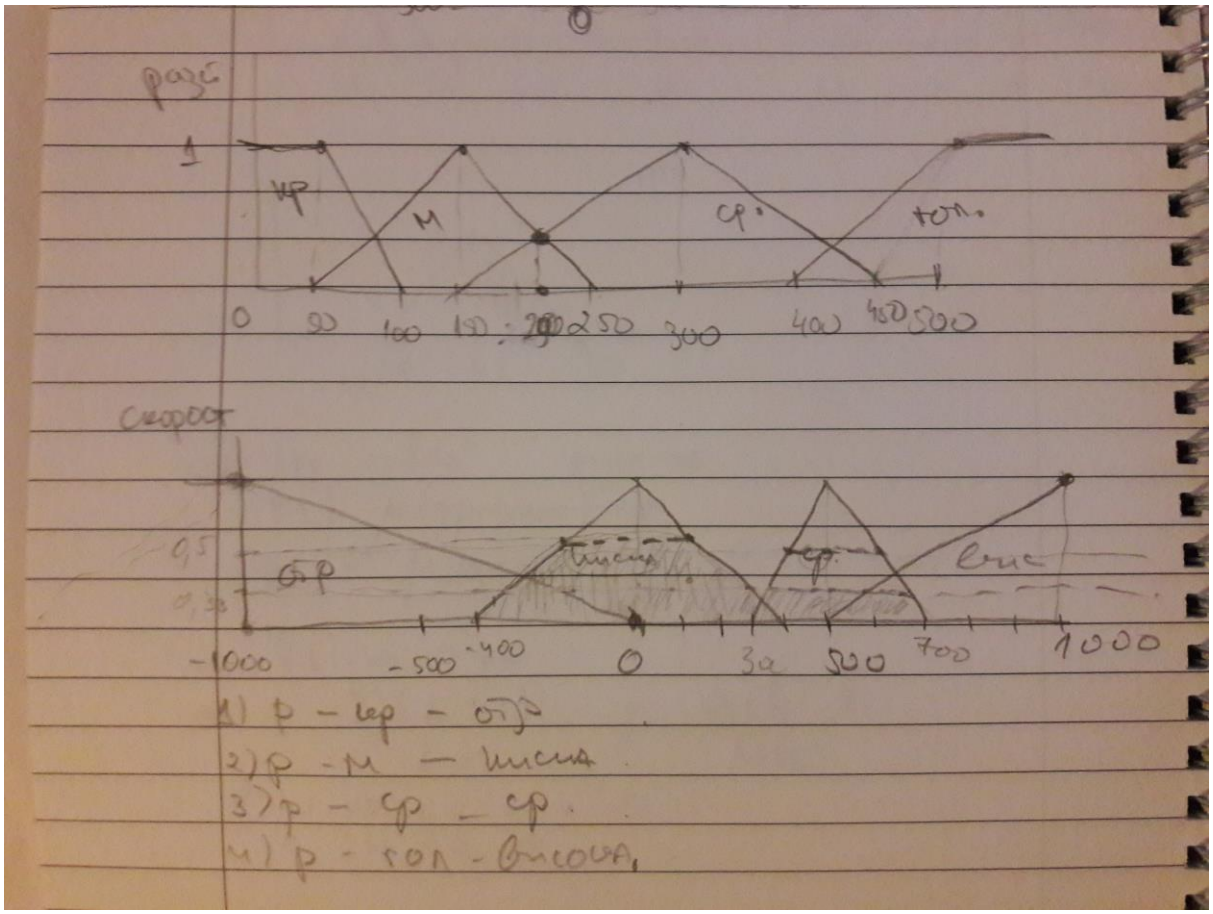

Първоначално стойностите на лингвистичните променливи са:
Разстояние -

- vshort - {0,50,100}
- short - {50,150,250}

- medium - {150,300,450}
- large - {400,500,500}

Визуално изглеждат по следния начин:

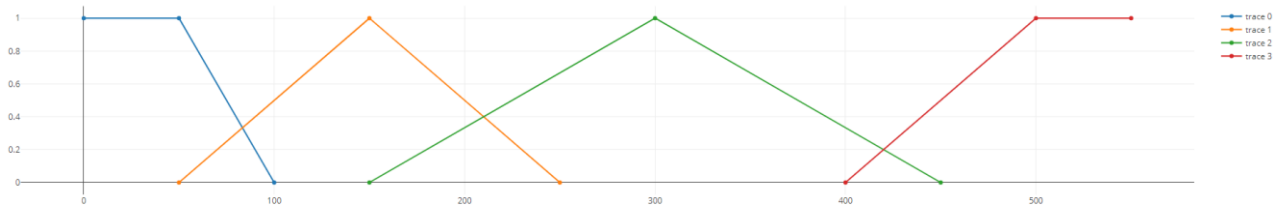

В последствие след свързването на алгоритъма с танка - “Станка”, бяха направени промени в зависимост от поведението ѝ.

Скорост -

- negative - {-2000,-1000,0}
- low - {-400,0,400}
- medium - {300,500,700}
- high - {500,1000,1500}

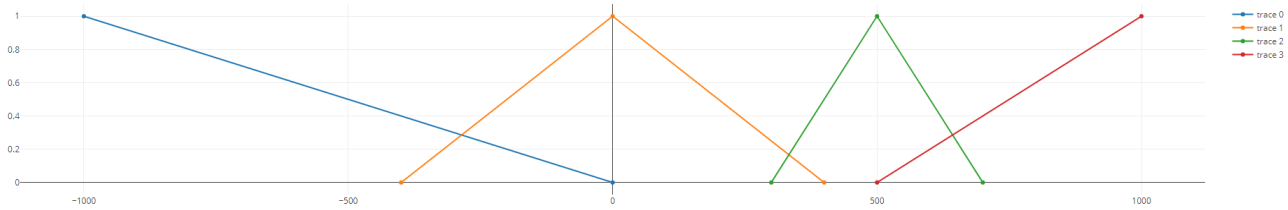

За определянето на тези размити стойности бяха използвани следните факти:

- Над 50 см е достатъчно голямо разстояние за да има нужда от намаляне на скоростта
- Има възможност за отрицателна скорост - движение назад
- Скоростта на танка е нормализирана между -1000 и 1000

(Тези диаграми могат да бъдат разгледани във файла variables.html)

2.2. Прилагане на правилата

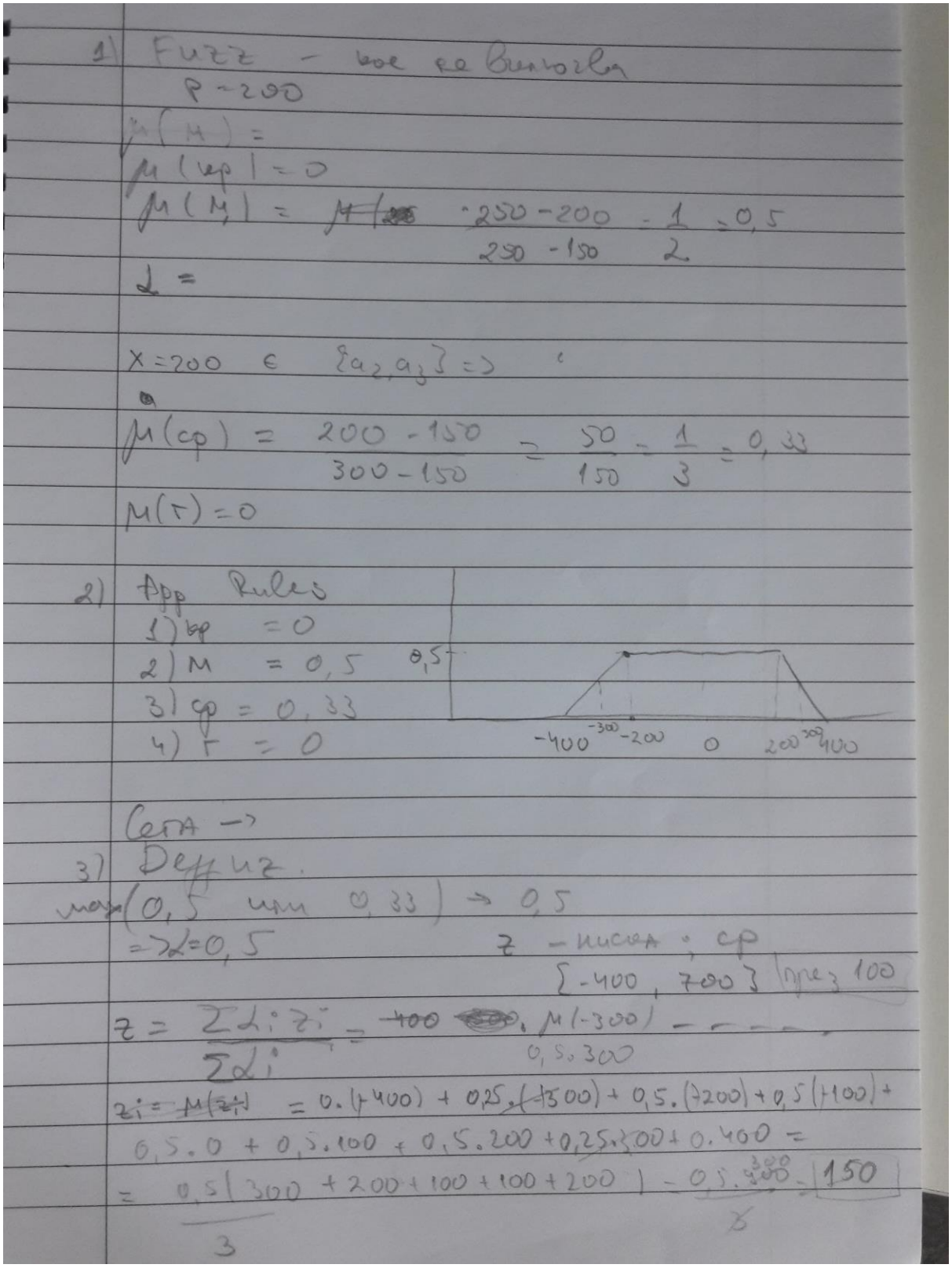

2.3. Дефъзификация

Пресмятане на Z - център на тежестта чрез формулата:

$$CG = \frac{W_1 d_1 + W_2 d_2 + W_3 d_3 \ldots}{W}$$

3. Експериментални резултати

3.1. Реализиране на алгоритъма

Реализацията на алгоритъма е написана на JavaScript, за да бъде верифицирана идеята.
За да се пресмята целия алгоритъм от превозното средство беше нужно да се сложат няколко хардуерни части:

- Node MCU - opensource firmware and development kit - платка, която има процесор, WiFi и се програмира на Lua - подходяща платка за малки IOT продукти
- платка, която свързва моторите и изпраща сигнали до Node MCU - драйвер за моторите
- сензори за разстояние - в първоначалната идея беше нужен един, в последствие бяха добавени два сензора за двете посоки
- захранване на платките - в началото чрез свързване в компютър, в последствие батерия за зареждане и в последната итерация презареждащи се батерии

След реализиране на алгоритъма на JS, същия алгоритъм бе написан на Lua - ези за програмиране, който се използва в NodeMCU.
Освен основният алгоритъм - (fuzzy.lua) реализирането на система за решаване на размити правила, бяха реализирани и следните модули:

- server.lua - създаване на сървър и сервиране на файлове
- speed.lua - Свързване на двете платки и задаване на конкретна скорост на двата мотора
- autoSpeed.lua - Вземане на дистанциите от сензорите на всеки интервал от време и задаване на скорост спрямо тях (тук се извиква резултата от алгоритъма за размити правила)
- distance.lua - модул за изчисляване на дистанцията на набор от сензори
- init.lua - файл, който сервира всички файлове и се стартира при пускане на mcu-то
- index.html - страничка, която се достъпва чрез телефон/компютър за превключване на ръчно управление на превозното средство
- app.js - файл, който изпраща данните от потребителя към сървъра

3.2. Промяна на входните данни

След реализиране на алгоритъма и свързване на всички сензори, жички и наблюдение на танка “Станка”, бяха направени някои модификации за по-плавно спиране. Модификациите бяха в началните стойности на разстоянието.

Визуално промяната може да се види във файла function.html.

3.3. Промяна на местоположението на сензорите

При свързване на първи сензор към танка, се наблюдаваше, че алгоритъма работи коректно, но след добавяне на втория сензор се видя, че е много важна позицията им, за да може да заобикаля предмети и да вижда предмети точно отпред.
Сензорите преминаха през няколко състояния като основните бяха:

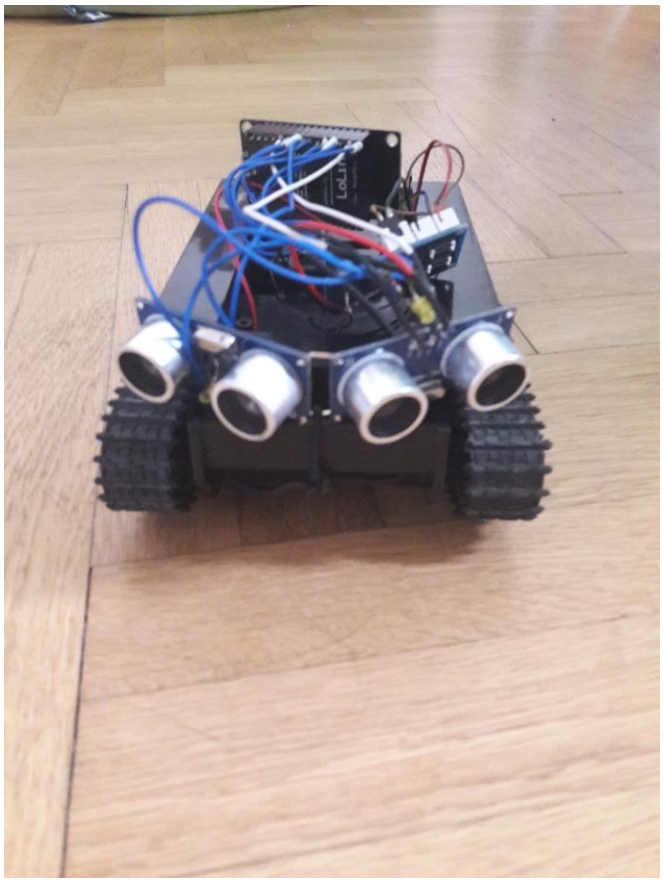

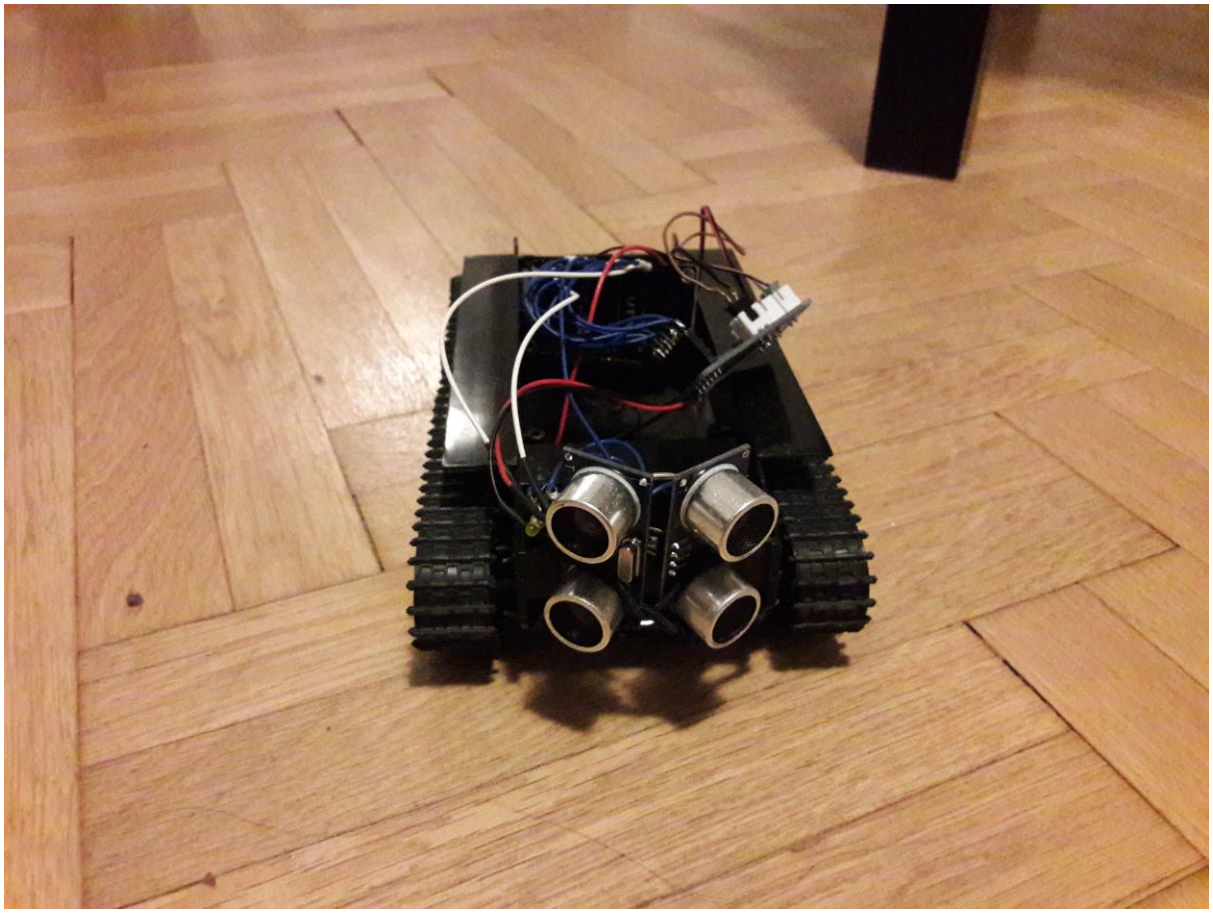

След няколко размествания последната конфигурация работи най-добре от наблюдения.

4. Заключение и бъдещи идеи

Има възможност да се включи като още една променлива данните от другия сензор с по-малък коефициент. Например:

Дясна верига: “Ако разстоянието от левия сензор е средно и разстоянието от десния сензор е малко , скоростта е ниска”. По този начин ще се вкара като втора променлива и вторият сензор.

Може да се прави още проучване в посока промяна на началните стойности на скоростта и разстоянието.

Друга възможна идея за развитие е завръщане на същото място след като заобиколи дадено препятствие. Визуално изглежда по този начин:

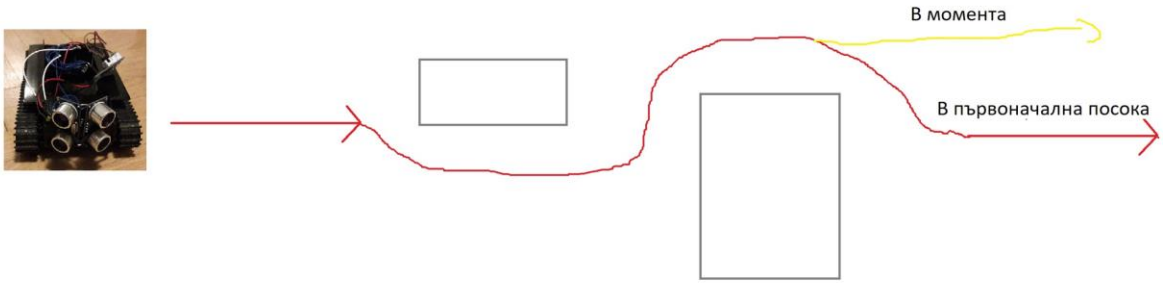

Тази идея тепърва предстои да бъде проучвана.

5. Литература

- http://www.nodemcu.com/index_en.html#fr_54745c8bd775ef4b99000011
- https://nodemcu.readthedocs.io/en/master/
- https://www.lua.org/cgi-bin/demo
- https://erelement.com/sensors/HC-SR04
- https://plot.ly/javascript/
-

6. Приложение

Този алгоритъм може да се приложи на различни превозни средства в зависимост от начина на движението им. Текущия алгоритъм бе приложен върху превозното средство танк - “Станка”, което има два мотора (две вериги).